

SPP

při zabezpečování a realizaci úkolů bojové a mobilizační pohotovosti u vojsk

XVI. sjezd KSČ na základě objektivního zhodnocení mezinárodní a vojenskopolitické situace zvýraznil potřebu dalšího zvyšování obranyschopnosti země jako jednoho z rozhodujících úkolů ČSLA v dalším období. Předpokladem toho je zajišťování nepřetržitě bojové a mobilizační pohotovosti.

Celá tato oblast je zákonitě středem pozornosti vojenskopolitické linie strany a velení ČSLA. Požadavky na další zkvalitňování bojové a mobilizační pohotovosti vyplývají z růstu agresivity mezinárodního imperialismu. V podmínkách existence zbraní hromadného ničení vzrostla úloha bojové a mobilizační pohotovosti natolik, že její úroveň musíme měřit veškeré dění v armádě. Imperialistické státy v čele s USA usilují o zvrát historicky nevyhnutelných revolučních přeměn. Tomu podřizují veškeré své úsilí, které se projevuje v horečném zbrojení a ve vytváření ohni-

sek napětí v různých částech světa. Z tohoto stupňovaného úsilí, které směřuje k vojenské konfrontaci se socialistickými státy, můžeme učinit závěr, že tyto tendence budou v politice Západu i nadále převažovat.

Tyto skutečnosti proto staví před celou oblast bojové a mobilizační pohotovosti nové požadavky, jak je stanovil celoar-mádní stranický aktiv v souvislosti s rozpracováním závěrů XVI. sjezdu KSČ. Bylo zdůrazněno dále zvyšovat politickou bdělost příslušníků ČSLA, zabezpečit nepřetržitou bojovou pohotovost, kde nadále vystupuje požadavek komplexnosti, tvořící jednotu vojenských, vojenskopolitických a vojenskotechnických činitelů, které ovlivňují její obsah. Před komunisty VVO není tedy důležitější politický úkol, než nepřetržitě zdokonalování bojové a mobilizační pohotovosti, příprava záloh a specialistů.

SPP při zabezpečování soudobých požadavků bojové pohotovosti

Hlavní cíle, které sleduje SPP při plnění požadavků strany a velení ČSLA, jsou na všech stupních totožné s cíli, které sleduje velitelsko-organizační práce. Co do cílů není a nemůže být mezi nimi rozdílu. Sledují splnění úkolů bojové a politické přípravy vojsk, dosažení vysoké bo-

jové a mobilizační pohotovosti i celkové připravenosti vojsk.

Podstatný rozdíl je však ve způsobu a metodách uskutečňování těchto cílů. Způsob a metody SPP jsou určovány tím, že je organizována a řízena politickými orgány a stranickými organizacemi. **Proto**

její metody jsou založeny na principu celé strany — tj. na principu demokratického centralismu. Způsob a metody velitelsko-organizačnické práce jsou určovány tím, že je řízena a uskutečňována veliteli a náčelníky. Proto její řízení, způsob a metody jsou založeny na principu nedílné velitelské pravomoci na stranických základech.

Z těchto zásad je nutné vycházet při stanovení základních velitelsko-organizačních a stranickopolitických opatření při zabezpečování požadavků bojové a mobilizační pohotovosti.

V souvislosti s řešením úkolů celoar- mádního stranického aktivu vystupuje do popředí požadavek na vysokou kvalitu a efektivnost veškeré práce, který platí i pro politickou sféru a stranickou činnost. Proto do popředí pozornosti politického aparátu, stranických organizací, ale i velitelů se dostává celá oblast SPP, její zkvalitnění a zefektivnění. Tento požadavek se však nedotýká jen zabezpečování bojové a mobilizační pohotovosti, ale prakticky veškerého života a činnosti vojsk.

Na druhé straně je zapotřebí vidět, že bojová a mobilizační pohotovost svým rozsahem prakticky zasahuje všechny oblasti života vojsk, a proto je neoddelitelně

spjata s celým procesem výchovy a výcviku, který tvoří jádro činnosti velitelů, politického aparátu a stranických organizací.

Hlavním úkolem SPP je napomáhat zkonkretizování jednotlivých oblastí bojové a mobilizační pohotovosti, které z hlediska vznikajících požadavků vystupují do popředí.

Jde prakticky o všechny změny, které je nutné prosadit v systému uvádění vojsk do bojové a mobilizační pohotovosti, v závislosti na zásadách stanovených novými předpisy a nařízeními. Zvlášť je potřebné důsledně prosazovat požadavek autonomie. To prakticky znamená vytvoření podmínek ke splnění úkolů vyšších stupňů bojové pohotovosti bez pomoci (zásahu) nadřazeného stupně v úzké součinnosti s doplňující okresní (obvodní) vojenskou správou.

To pochopitelně předpokládá soustav- nou péči o odbornou přípravu politického aparátu, zaměřenou na jeho celkovou připravenost k plnění úkolů v jednotlivých stupních bojové pohotovosti s reálně propracovanými úkoly SPP, ale i k zabezpečení souladu mezi odbornými a stranickopolitickými opatřeními.

SPP při zabezpečování úkolů a opatření stálé bojové pohotovosti

Dosavadní zkušenosti potvrzují, že každodenní cílevědomá SPP je nezbytnou podmínkou při zabezpečování úkolů bojové a mobilizační pohotovosti.

Především celý systém a obsah ideové výchovné práce je nutné orientovat na přípravu příslušníků armády, ale i vojáků v záloze, k plnění úkolů za branné pohotovosti státu. Tato opatření realizovat v souladu s obsahem 15. zasedání ÚV KSČ k ideologické práci a usnesení PUV KSČ z 19. 3. 1971 „O jednotném systému branné výchovy obyvatelstva ČSSR“.

V systému přípravy vojsk i záloh vytvářet podmínky, které směřují k bojovému stmelení jednotek a útvarů k plnění bojových úkolů. Přitom naplňovat požadavky poznávání kvality předurčených záloh a důsledně realizovat na všech stupních v součinnosti s místními vojenskými správami usnesení PUV KSČ z 23. 1. 1981 „O dalším doplňování a přípravě záloh poropříků a důstojníků a záloh politického aparátu“.

Celá oblast materiálně technického zabezpečení bojové a mobilizační pohotovosti na všech stupních však vyžaduje hlubší rozbor skutečného stavu, a to nejen jako souhrn technických problémů,

ale i z hlediska politického vlivu na splnění těchto úkolů ve stanovené době.

Neméně důležitou oblastí je celý systém a obsah přípravy velitelského sboru, politického aparátu, dozorcích orgánů a všech ostatních vykonavatelů s důrazem na plnění úkolů v jednotlivých stupních bojové pohotovosti. Poznatky však ukazují, že obsah této přípravy postrádá zařazování otázek SPP, a to zejména takových, které ovlivňují plnění úkolů v jednotlivých stupních bojové pohotovosti, na mobilizačních pracovištích, v celém průběhu 1. a 2. etapy bojového stmelení.

Zkušenosti potvrzují, že vyloučit živelnost a na druhé straně cílevědomě realizovat všechny úkoly v jednotlivých oblastech, včetně obsahu SPP a činnosti politického aparátu, je možné jen tehdy, jsou-li podrobně rozpracovány ve formě metodiky činnosti ZVP útvaru (politického oddělení) za stálé bojové pohotovosti. Jde o to, aby všechna opatření, která musíme splnit k zabezpečení přechodu ze stálé bojové pohotovosti do vyšších stupňů, byla vymezena: co v tomto směru plnit denně, v závěru týdne, v průběhu měsíce a ve výcvikovém období. Do této metodiky je nutné zapracovat i požadavek včasného

projednávání výsledků prověrek a nácviků bojové pohotovosti velitelskými a politickými orgány, s důrazem na příčiny nedostatků a tím vylučování podmínky jejich možného opakování.

Hlavním úkolem nadále tedy zůstává obsahové i praktické zvládnutí přechodu vojsk do vyšších stupňů bojové pohotovosti a zdokonalit celý systém přechodu z mírového na válečný stav. To vyžaduje vysokou ideovou a odbornou připravenost všech příslušníků i záloh, dokonale zpracovanou a soustavně udržovanou dokumentaci a všestranně připravené materiálně technické zabezpečení.

SPP při zabezpečování úkolů a opatření vyšších stupňů bojové pohotovosti

Obsah SPP a činnost politického aparátu za vyšších stupňů bojové pohotovosti nutně vychází z obsahu úkolů a zásad, stanovených Směrnicí pro uvádění vojsk do bojové pohotovosti. Jinak tomu ani nemůže být, protože v tom je záruka dosažení souladu mezi velitelsko-organizačními a stranickopolitickými opatřeními.

Je nutné zdůraznit, že ve SPP za vyšších stupňů bojové pohotovosti budou kladeny vyšší požadavky na oblast ideologické práce, především na její včasnost, účinnost a ofenzivnost. V této situaci je nezbytné budou převážovat formy individuální práce mezi příslušníky a zejména na pak mezi nastupujícími zálohami do organizačních jader a mobilizačních pracovišť útvarů.

Prvořadým úkolem bude získat všestranné poznatky o náladách a názorech příslušníků na vzniklou situaci, zdrojích šíření různých dezinformačních zpráv a tzv. zaručených informací. Úkolem velitelů a politického aparátu všech stupňů bude tedy trvalá znalost politické situace u jednotek a součástí a jak tato ovlivňuje morálně politický stav. Plnění těchto úkolů proto nutně vyžaduje přípravu všech velitelů, příslušníků štábů, politických pracovníků a náčelníků mobilizačních pracovišť k jednotnému plnění úkolů politické práce mezi příslušníky a zálohami v příslušném stupni bojové pohotovosti a v závislosti na konkrétní mezinárodní a vnitropolitické situaci. S tímto opatřením je potřebné počítat i při mobilizačních cvičeních, spojených s nástupem předurčených záloh, kde jednotnost objasnování příčin jejich povolání hraje důležitou úlohu.

Za zvýšené bojové pohotovosti plánujeme svolání mimořádných členských schůzí ZO KSČ na štábech a u jednotek, jejichž cílem, kromě zhodnocení práce, bude vytyčení úkolů za vyšších stupňů

Dosavadní zkušenosti ukazují potřebu důsledného zvládnutí zpracované dokumentace všemi veliteli, náčelníky, politickými pracovníky a ostatními vykonavateli. Jen za tohoto předpokladu je možné dosáhnout požadované akceschopnosti řídicích orgánů a politického aparátu. To současně ovlivňuje i schopnost rychle se orientovat v situaci a usměrňovat plnění úkolů jednotlivých úseků a oblastí činnosti. To současně vyžaduje důsledně naplňovat povinnost pravidelně měsíčně tuto dokumentaci upřesňovat a studovat.

bojové pohotovosti, v závislosti na vzniklé situaci.

V jednotlivých stupních bojové pohotovosti zaměřit dále pozornost velitelů a politického aparátu na zabezpečení seznámení příslušníků s mezinárodní a vnitropolitickou situací s využitím relací čs. rozhlasu, obsahu denního tisku a materiálů, získaných ze součinnosti s ideologickým oddělením OV (KV) KSČ. Při plnění těchto úkolů se ukazuje potřeba více využívat technických prostředků politického aparátu, jako jsou pojízdné kluby, přenosná rozhlasová zařízení apod.

Zvlášť bude potřebné promyslet a zpracovat všechny tyto úkoly a opatření i způsob jejich realizace za mobilizace. V případě, že jí nebude předcházet některý z nižších stupňů bojové pohotovosti, budou všechna stranickopolitická opatření realizována za složitějších podmínek s vyloučením možnosti masových akcí. V této situaci budou útvary souběžně plnit úkoly k zabezpečení přijetí předurčených mobilizačních záloh a vyvezení materiálu a techniky všeho druhu. To samo o sobě klade vysoké nároky na organizačtorskou činnost, ale i na úkoly politické práce mezi příslušníky a nastupujícími zálohami.

Celý průběh mobilizace můžeme rozdělit v podstatě na dvě období, ve kterých bude nutné politickou práci diferencovat, i když její obsah a zejména formy se budou vzájemně prolínat.

V 1. období od vyhlášení nejvyššího stupně bojové pohotovosti do nástupu záloh k jednotkám, orientujeme úsilí všech velitelů, příslušníků štábů, politických pracovníků a náčelníků mobilizačních pracovišť k vytvoření všestranných organizačních, politických i materiálně technických předpokladů k zabezpečení rychlého přijetí a rozdělení mobilizačních záloh a jejich předání k jednotkám a sou-

částem. Práci mezi nastupujícími zálohami do organizačního jádra (nejpozději do 6 hodin) bude zpravidla vykonávat ZVP nově vytvořeného útvaru nebo určený politický pracovník, který zůstává k plnění i dalších úkolů v kasárnách

V tomto období hraje zvláště důležitou úlohu znalost zpracované dokumentace, ale i znalost rozhodujících opatření a podmínek jejich realizace i schopnost všech funkcionářů tato realizovat.

Těžiště bude spočívat v individuální práci při objasňování situace a úkolů a ve vytváření příznivé politické situace zejména na všech mobilizačních pracovištích. To usnadní včasnost plnění všech opatření.

Důležitou úlohu v tomto období sehraje i správné rozmístění kádrových politických pracovníků vzhledem k tomu, že počty neumožňují obsadit všechna mobilizační pracoviště, jak by si to situace vyžadovala. Proto je nutné zaměřit se na obsazení rozhodujících míst v závislosti na organizačním stupni. Zlepšení v tomto směru můžeme docílit tím, že si některého z předurčených politických pracovníků v záloze povoláme do organizačního jádra a využijeme ho podle potřeby na některém pracovišti.

SPP v průběhu 1. etapy bojového stmelení

V průběhu 1. etapy bojového stmelení, které probíhá nepřetržitě od nástupu prvních záloh k jednotkám a součastem, veškeré úsilí velitelů, náčelníků, a politického aparátu soustředíme a obsah SPP orientujeme na vytvoření bojových kolektivů. Tyto úkoly se však mnohdy chápou jednostranně a realizují se pouze z hlediska organizačního vytvoření jednotek. Přitom se opomíjejí ty otázky, které zabezpečují i politické stmelení příslušného kolektivu jako důležitého předpokladu k dosažení jednotného přístupu všech příslušníků při naplňování požadavků velení.

V obsahu práce všech velitelů, příslušníků štábů i politického aparátu v průběhu postupného formování a procvičování jednotek soustředíme hlavní úsilí na poznávání morálně politických kvalit se zaměřením na výběr vhodných kandidátů pro funkce agitátorů. Přitom současně ověřovat schopnosti zařazovaných vojáků v záloze k plnění úkolů zejména specialistů. Zvláštní pozornost v tomto směru soustředíme na praporečnické a důstojnické zálohy, včetně politického aparátu z hlediska předpokladů plnění úkolů, vyplývajících z jednotlivých funkcí, a podle toho dělat i nutné změny v zařazení.

Účelem regulačního místa je mimo jiné co nejrychleji odeslat nastupující zálohy do příjmacích středisek osob a motorových vozidel. Z tohoto hlediska se omezíme v práci se zálohami na krátkou charakteristiku vzniklé situace a informujeme je o způsobu a místě zapojení komunistů a svazáků. Jde prakticky o takové úkoly, které může realizovat náčelník regulačního místa.

Nejsložitější situace v tomto směru je vždy v příjmacím středisku osob a v místě umístění zálohy, určené k úhradě za nenastoupení. Zpravidla jde o velké počty předurčených záloh, které procházejí příjmacím střediskem osob nebo jsou dočasně v uvedené záloze, ve které vojáci v záloze setrvávají relativně déle. Proto práce v příjmacím středisku osob a v záloze musí propracovat a kvalifikovaně realizovat politický pracovník, kterého na tomto pracovišti ponecháme do přijetí a rozdělení zhruba 80 % předurčených záloh. V dalším ho využijeme podle potřeby na jiném úseku nebo u jednotek apod.

2. období můžeme časově vymezit od nástupu záloh do jednotek, součástí — do dosažení stanovené doby pohotovosti. Toto období se časově i obsahově kryje s 1. etapou bojového stmelení.

V průběhu bojového stmelení využívat všech možností k seznamování příslušníků se situací, včetně jejich seznámení se zásadami sociálního zabezpečení rodin. K tomu mít v dokumentaci jednotek připravené vhodné materiály.

S úkoly zavedení přesné evidence osob, zbraní, bojové techniky a materiálu všeho druhu souvisí i zavedení evidence komunistů a svazáků. V tomto směru je potřebné jednoznačně zdůraznit, a dosavadní praktická činnost to plně potvrdila, že evidenci komunistů a svazáků je nutné realizovat u jednotek při zařazování příslušníků podle zařazovacích sešitů a funkčních přehledů praporečnické a důstojnické. Zpracování jmenových seznamů komunistů a svazáků je předpokladem případného upřesnění, ale hlavně rozvinutí stranické a v dalším i svazácké struktury u jednotek, součástí a na místech velení (VS a TVS). Zásady stanoví předpis, ve kterém je stanoveno, že stranická struktura ZO KSČ a ZO SSM musí být vytvořena tak, aby respektovala zásady členění útvaru za bojové činnosti. I když obsahová a organizační příprava rozvoje stranických a svazáckých organizací a orgánů je úkolem politického aparátu

a navržených výborů, přesto tyto otázky je nutné připravovat a v dalším i realizovat v těsné součinnosti s veliteli a náčelníky. Časově je realizujeme v závislosti na stanovené době pohotovosti (např. za 36 hodin) a na to navazující době nejzazšího nástupu záloh (do 18 hodin). Je možné plánovat ustavení ZO KSČ na VS a TVŠ za 21 hodin, praporů za 23 hodin, DO KSČ a stranické skupiny za 24 hodin a za 26 hodin ustavení ZO SSM. K tomu, aby politické oddělení mohlo lépe sledovat vytvoření stranické a svazácké struktury v rámci svazku, je výhodné takto jednotně stanovit doby ke splnění těchto úkolů. Tím vytvoříme podmínky pro jejich uskutečnění za bezprostřední účasti velitelů s využitím i ostatních funkcionářů štábů a politického aparátu. Jde o komplex úkolů a opatření časově rozpracovaných ve všech pracovních plánech (i velitelů a náčelníků — nestraníků) a obsahově v dokumentaci politického aparátu (plán rozvinutí stranických a svazáckých organizací). Přitom však je nutné stranickou strukturu rozvinout v plném rozsahu počínaje ZO KSČ a DO KSČ a stranickými skupinami konče. U těch útvarů, kde je plánován CÚV KSČ, ustanovujeme jej schůzí delegátů volených na ustavujících schů-

zích ZO KSČ vzhledem k tomu, že členskou schůzí všech komunistů nelze uskutečnit.

Do 2 hodin po vytvoření ZO KSČ bude úkolem politického aparátu zpracovat a odeslat písemné hlášení o stranické struktuře, počtech komunistů a složení výborů na nadřízený politický orgán. Teprve po vytvoření stranické struktury je možné realizovat úkoly k vytvoření svazácké struktury. Opačný postup je nepřipustný.

Kromě těchto opatření je úkolem politického aparátu výběr a obsahová příprava vhodných důstojníků jako vedoucích politické přípravy praporčků a důstojníků a PŠM, čímž vytváříme podmínky pro plnění úkolů ideově výchovné práce ve 2. etapě bojového stmelení.

V neposlední míře v činnosti velitelů a politického aparátu bude nutné zabezpečit vykonání vojenské přísahy podle Zákl.-Ř-1, příl. 1 čl. 9—10, a to jen s těmi, kteří tuto nesložili v době míru. U bojových útvarů to mohou být jen ojedinelé případy, ale např. u zdravotnických jednotek [zařízení] je nutné plánovat tento úkol v celém rozsahu se středně zdravotnickými kádry, které jsou povolávány do ozbrojených sil až v průběhu mobilizace.

Hlavním smyslem zvyšování kvality a efektivnosti SPP je uplatňování vedoucí úlohy strany ve všech oblastech života a činnosti vojsk s důrazem na prohloubení bojové a mobilizační pohotovosti a připravenosti vojsk v duchu požadavků vojen-skopolitické linie XVI. sjezdu KSČ a zároveň celoaarmádního stranického aktivu.

Smyslem stranickopolitického vlivu je

neustále sjednocovat úsilí všech příslušníků ke splnění náročných úkolů, zejména v oblasti bojové a mobilizační pohotovosti.

Hlavními organizátory politických opatření jsou velitelé a politický aparát. Na nich bude záviset včasnost přijetí vhodných opatření, která ovlivňují přístupy a celkové plnění úkolů.